

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI – SECȚIA I PENALĂ
ÎNCHIEIRE

Sedinta din Camera de Consiliu din data de 7 mai 2014
JUDECĂTOR DE DREPTURI ȘI LIBERTĂȚI: R. G.
GREFIER: M. A.

Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casatie și Justitie – DNA a fost reprezentat de procuror C. A.

Pe rol fiind examinarea contestatiei formulata de inculpatul P.J.O. împotriva Încheierii din Camera de Consiliu de la data de 10.04.2014 a Tribunalului București – Secția I penală, pronunțată în dosarul nr.8526/3/2014.

La apelul nominal făcut în şedința din Camera de Consiliu a răspuns contestatorul-inculpat P. J. O., aflat în stare de arest, asistat de apărătorii aleși, avocat B. O., în baza împuternicirii avocațiale nr.1782241/2014 (atașată *la fila 20 din dosar*) și avocat G. O., în substituirea apărătorului ales M.G., în baza în baza împuternicirii avocațiale nr.108656/2014 (atașată *la fila 16 din dosar*) și delegației de substituire din 06.05.2014 (atașată *la fila 21 din dosar*).

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de şedință, după care învederează despre atașarea cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casatie și Justitie (2 file), motivelor de contestatie (2 file) și excepției de neconstituționalitate (2 file), formulate de contestator, prin avocat, depuse la dosar prin Serviciul Registratură, la data de 06.05.2014.

Judecătorul de drepturi și libertăți acordă cuvântul cu privire la cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casatie și Justitie și excepția de neconstituționalitate.

Apărătorul ales al contestatorului-inculpat, avocat B. O., având în vedere controversele asupra redactării textului pe care se întemeiază cererea, cu privire la competența de judecare, dacă aparține instanțelor de judecată care au instituit măsura, punctul de vedere al apărării, sau procurorului, punctul de vedere al altor instanțe, solicită admiterea cererii și sesizarea Înaltei Curți de Casatie și Justitie pentru dezlegarea problemei de drept prin care să se stabilească care este organul judiciar competent să dispună impunerea unor noi obligații pentru inculpat ori înlocuirea sau încetarea celor dispuse inițial în conținutul controlului judiciar, atunci când măsura a fost luată în cursul urmăririi penale de către judecătorul de drepturi și libertăți și să se dispună suspendarea judecării contestației.

În legătură cu excepția de neconstituționalitate, arată că are în vedere tot modul defectuos de redactare al textului de lege pe care s-a întemeiat

cererea, fiind vorba de impredictibilitatea legii și lipsa de acces la justiție la un tribunal, solicită să se constate că sunt întrunite condițiile de admisibilitate și ale acestei excepției, dispunând sesizarea Curții Constituționale pentru pronunțarea unei hotărâri pe fondul excepției.

Reprezentantul Ministerului Public solicită, în temeiul prevederilor Legii privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, respingerea cererii de sesizare Curții Constituționale, apreciind inadmisibilă excepția de neconstituționalitate, justificat de două argumente.

Pe de o parte, față de celălalt demers procesual al inculpatului care solicită, în temeiul procedurii prevăzute de art.475 Cpp, pronunțarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a unei soluții care să dezlege problema de drept supusă atenției, fiind evident din acest punct de vedere că cele două proceduri sunt cumva contradictorii, aspect care demonstrează inadmisibilitatea excepției de neconstituționalitate.

Pe de altă parte, textul prevăzut de art.215 alin.8 C.p.p., în redactarea sa, nu comportă o analiză care să ducă la contrarietatea sa cu vreun text din Constituție, pe care apărarea nici nu l-a invocat. Textul este foarte clar aşa cum este redactat, considerarea că trebuie interpretat într-un anume fel, nu face ca acesta să fie contrar Constituției României. În plus, solicită să se aibă în vedere că, în niciun caz, Curtea Constituțională nu poate legifera, interpreta, printr-o decizie de speță, acest text în sensul dorit sau criticat.

Consideră că solicitarea de a pretinde Curții Constituționale să interpreze un text din procedura penală este inadmisibilă, deoarece aceasta revine exclusiv judecătorului de drepturi și libertăți sau completului de la ICCJ.

În ceea ce privește invocarea prevederilor art.475 Cpp, cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu o chestiune de drept a cărei dezlegare este considerată a fi necesară, consideră că se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, fiind îndeplinite toate condițiile cumulative prevăzute de art.475 – 476 Cpp, având în vedere că este o cauză aflată într-o cale de atac și o chestiune controversată în interpretarea art.215 alin.8 Cpp, chestiunea de drept nu a primit o dezlegare printr-un RIL, care nici nu este promovat de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Consideră că această problemă ține de fondul pricinii, deoarece este o cale de atac promovată de inculpat împotriva unei încheieri prin care, la solicitarea D.N.A., a fost respinsă, ca inadmisibilă cererea inculpatului.

Exprimându-și punctul de vedere cu privire la interpretarea textului – art.215 alin.8 Cpp, consideră că interpretarea corectă, nu literară, ci sistematică și logică a Codului de procedură penală, ar trebui să impună concluzia că, în cursul urmăririi penale, atunci când controlul judiciar este dispus de judecătorul de drepturi și libertăți, modificarea, înlocuirea, încretarea unor obligații, să se dispună, pentru echidistanță măsurii, tot de judecătorul de drepturi și libertăți, iar nu de către procuror.

Apreciază că aceasta este interpretarea corectă a prevederilor art.215 alin.8 Cpp, având în vedere și prevederile art.203 alin.2 și 3 Cpp care prevăd generic că în cursul urmăririi penale soluțiile pot fi dispuse de către procuror sau de judecătorul de drepturi și libertăți.

Consideră important să se solicite punctul de vedere al Înaltei Curți de Casătie și Justiție, cu atât mai mult cu cât chestiunea de drept nu se limitează la întrebarea formulată de apărare, ci merge mai departe în a înțelege în ce măsură există cale de atac, deoarece o altă problemă care s-ar fi ridicat în fața judecătorului de drepturi și libertăți este dacă această cale de atac – contestație, este admisibilă și dacă se poate invoca un text de lege în baza căruia este promovată aceasta. Întrucât, Codul de procedură penală prevede o cale de atac exclusiv când se dispune asupra măsurilor preventive, nu asupra modificării, încetării, înlocuirii asupra unor obligații.

Arată că, în interpretarea reprezentantului Ministerului Public și a judecătorului de drepturi și libertăți de la instanța de fond, corectă, în limitele textului, această solicitare a apărării este inadmisibilă.

Consideră că este important ca Înalta Curte de Casătie și Justiție să dea o soluție definitivă, prin care să dezlege și să lămurească interpretarea corectă a acestui text. Solicită suspendarea pricinii până la soluționarea acestei chestiuni de drept.

În replică, apărătorul ales al contestatorului-inculpat, avocat B. O., pe excepția de neconstituționalitate, evocă modul în care Curtea Constituțională își redacteză deciziile într-un alt sens decât cel clasic, pronunță decizii în care arată că un text este constituțional doar în măsura în care va căpăta o direcție unică de interpretare. Așadar, nu se solicită Curții Constituționale să legifereze, aşa cum a arătat reprezentantul Ministerului Public, ci să pronunțe o hotărâre prin care să arate care interpretare corespunde unei perspective de constituționalitate.

Contestatorul-inculpat, având ultimul cuvânt, arată că a solicitat modificarea controlului judiciar pentru a se deplasa la Bruxelles, pentru reprezentarea fermierilor români, fiind vicepreședintele celei mai mari federații de agricultori din România, singura care reprezintă agricultura și zootehnia din țară, PRO A. Arată că nu s-a sustras, colaborează cu organele de anchetă.

JUDECĂTORUL DE DREPTURI ȘI LIBERTĂȚI

Asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casătie și Justiție:

I. Constată admissibilitatea sesizării în raport de dispozițiile art. 475 Cod procedură penală, întrucât:

-instanța în fața căreia s-a ivit chestiunea de drept analizată este investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță;

-de lămurirea acestei chestiuni de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei, respectiv modificarea limitelor măsurii preventive a controlului judiciar

instituit în conformitate cu art. 202 alin. 4 lit. b Cod procedură penală și art. 215 alin. 2 lit. a Cod procedură penală.

-asupra acestei chestiuni de drept Înalta Curte de Casătie și Justiție nu a mai statuat printr-o altă hotărâre prealabilă;

-problema de drept analizată nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

II.Expunerea succintă a cauzei:

Prin încheierea de ședință din Camera de consiliu din data de 10.04.2014, judecătorul de drepturi și libertăți în temeiul art. 215 alin. 8 și 9 Cod procedură penală a admis excepția inadmisibilității cererii invocate de către reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casătie și Justiție – D.N.A.- procuror M. S. - privind cererea de modificare a măsurii controlului judiciar formulată de inculpatul P. J. O. aşa cum s-a dispus în Decizia Penală nr.3C/12.02.2014 pronunțată la data de 12.02.2014 de Curtea de Apel București - Secția I Penală în dosarul nr.2532/3/2014.

În baza dispozițiilor art. 215 al.8 și 9 N.C.Pr.Pen. a respins ca inadmisibilă cererea de modificare a măsurii controlului judiciar formulată de inculpatul P. J. O. dispusă în Decizia Penală nr.3C/12.02.2014 pronunțată la data de 12.02.2014 de Curtea de Apel București - Secția I Penală, în dosarul nr.2532/3/2014.

Pentru a dispune astfel, judecătorul de drepturi și libertăți al instanței de fond a constatat că prezenta cerere a fost formulată în cursul urmăririi penale, în cauză, nefiind depășită aceasta faza a procesului penal.

Pentru aceste considerente a invocat totodată dispozițiile art.215 al.8 C.Pr.Pen. în sensul că orice cerere care vizează modificarea obligațiilor impuse inculpatului, în cursul urmăririi penale, este de competență exclusivă a procurorului, care poate dispune prin ordonanță, asupra cererii numai după audierea inculpatului.

Împotriva acestei încheieri, în termen legal a formulat contestație inculpatul P. J. O. criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie pe motiv că în mod greșit a fost respinsă cererea de modificare a controlului judiciar.

La termenul de judecată de astăzi 07.05.2014, apărătorul inculpatului P. J. O., avocat B. O. a formulat cerere de sesizare a Înaltei Curți de Casătie și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept prin care să se stabilească care este organul judiciar competent să disponă impunerea unor noi obligații pentru inculpat, prin înlocuirea celor dispuse inițial în conținutul controlului judiciar, atunci când măsura a fost luată în timpul urmăririi penale de către judecătorul de drepturi și libertăți.

III. Punctul de vedere al părții și al reprezentantului parchetului cu privire la dezlegarea problemei de drept:

1.Apărătorul inculpatului P. J. O. – avocat B. O. a susținut următoarele:

Prin decizia penală nr. 3/C/12.02.2014 în temeiul art. 425⁷ pct. 2 lit.a Cod procedură penală, Curtea de Apel Bucureşti a admis contestația inculpatului P. J. O. și în temeiul art. 425¹ alin.4 Cod procedură penală rap. la art. 242 alin. 2 Cod procedură penală a admis cererea de înlocuire a măsurii arestării preventive.

În temeiul art. 202 alin. 4 lit. b Cod procedură penală a dispus luarea măsurii preventive a controlului judiciar față de inculpatul P. J. O.

În temeiul art.215 alin.1Cod procedură penală pe timpul căt se află sub control judiciar, inculpatul P. J. O. trebuie să respecte următoarele obligații:

a) să se prezinte la organul de urmărire penală, la judecătorul de cameră preliminară sau la instanța de judecată ori de câte ori este chemat;

b) să informeze de îndată organul judiciar care a dispus măsura sau în fața căruia se află cauza cu privire la schimbarea locuinței;

c) să se prezinte la Poliția Locală a Municipiului Ploiești desemnat cu supravegherea sa, conform programului de supraveghere întocmit de aceasta sau ori de câte ori este chemat;

În temeiul art. 215 alin. 2 lit. a Cod procedură penală a impus inculpatului P. J. O. interdicția ca, pe timpul controlului judiciar să nu depășească limita teritorială a României, fixată de organul judiciar, decât cu încuviințarea prealabilă a acestuia.

Întrucât legea nu reglementează situația în care măsura a fost luată de către judecătorul de drepturi și libertăți în faza de urmărire penală și față de susținerile reprezentantului Ministerului Public în fața instanței de fond în sensul că în conformitate cu art. 215 alin. 8 Cod procedură penal, doar procurorul care a luat măsura poate dispune din oficiu sau la cererea motivată a inculpatului, impunerea unor noi obligații pentru inculpat ori înlocuirea sau încetarea celor dispuse inițial, apărarea a solicitat înaintarea sesizării Înaltei Curți de Casătie și Justiție pentru dezlegarea acestei probleme de drept.

Au fost invocate prevederile art. 475 și 476 alin. 2 Cod procedură penală.

2.Punctul de vedere al reprezentantului parchetului cu privire la chestiunea de drept analizată.

Potrivit opiniei reprezentantului Parchetului Înaltei Curți de Casătie și Justiție – D.N.A. din interpretarea sistematică și logică a textului – art. 215 alin. 8 Cod procedură penală, ar trebui să se ajungă la concluzia că, în cursul urmăririi penale, atunci când controlul judiciar este dispus de judecătorul de drepturi și libertăți, modificarea, înlocuirea, încetarea unor obligații are trebui să se dispună pentru echidistanță măsurii, tot de judecătorul de drepturi și libertăți, iar nu de către procuror.

În susținerea acestui punct de vedere, reprezentantul Ministerului Public a făcut trimitere și la dispozițiile art. 203 alin.2 și 3 Cod procedură penală, considerând că este de competența Înaltei Curți de Casătie și Justiție

să dezlege și să lămurească interpretarea corectă a dispozițiilor art. 215 alin. 8 Cod procedură penală.

IV.Punctul de vedere motivat al completului de judecată.

1.Redactarea nomelor de drept interne ce urmează a fi supuse dezlegării Înaltei Curți de Casație și Justiție.

-art. 203 alin. 2 Cod procedură penală, măsurile preventive prevăzute la art. 202 alin. 4 lit. b și c pot fi luate față de inculpat, în cursul urmăririi penale, de către procuror și de către judecătorul de drepturi și libertăți, în procedura de cameră preliminară, de către judecătorul de cameră preliminară, iar în cursul judecății de către instanța de judecată.

-art. 203 alin. 3 Cod procedură penală, măsurile preventive prev. de art. 202 alin. 4 lit. d și e pot fi luate față de inculpat, în cursul urmăririi penale, de către judecătorul de drepturi și libertăți, în procedura de cameră preliminară, de către judecătorul de cameră preliminară, iar în cursul judecății de către instanța de judecată.

-art. 215 alin. 8 Cod procedură penală, în cursul urmăririi penale, procurorul care a luat măsura, poate dispune din oficiu sau la cererea motivată a inculpatului, prin ordonanță, impunerea unor noi obligații pentru inculpat ori înlocuirea sau încetarea celor dispuse inițial,dacă apar motive temeinice care justifică aceasta, după audierea inculpatului.

-art. 215 alin. 9 Cod procedură penală dispozițiile art.8 se aplică în mod corespunzător și în procedura de cameră preliminară sau în cursul judecății, când judecătorul de cameră preliminară ori instanța de judecată dispune, prin încheiere, la cererea motivată a procurorului sau a inculpatului ori din oficiu, după audierea inculpatului.

2.Prezentarea jurisprudenței propriei instanțe.

Până în prezent nu s-a format o jurisprudență în această materie.

3.Punctul de vedere al judecătorului cauzei asupra problemei de drept sesizate.

În cererea de modificare a controlului judiciar prev. de art. 215 alin. 1 și 2 lit. a Cod procedură penală, inculpatul P. J. O., prin apărător, a invocat art. 2 paragraful 2 din Protocolul nr.4 adițional la Convenția CEDO, potrivit cărora „orice persoană este liberă să părăsească orice țară, inclusiv pe a sa”, iar potrivit art. 2 paragraful 3 din același protocol” exercitarea acestui drept nu poate face obiectul altor restrângeri decât acele care, prevăzute de lege, constituie măsura necesară într-o societate democratică”.

Totodată și-a întemeiat cererea și pe dispozițiile art. 25 din Constituția României, care reglementează dreptul la libera circulație și care potrivit art. 53 din Constituție, poate fi restrâns doar în situații excepționale.

În jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană a arătat că „sintagma prevăzută de lege” impune nu numai ca măsura incriminată să aibă o bază legală în dreptul intern; ea privește și calitățile „legii în cauză”, anume ea trebuie să fie accesibilă justițiabililor și previzibilă în privința efectelor sale (a se vedea cauza Rotaru contra României 04.05.2000).

În al doilea rând, regula în cauză trebuie să fie suficient de precisă, atât în ceea ce privește obiectul ei, cât și forma ei pentru a fi direct aplicabilă.

Potrivit Curții Europene, funcția judecătorului național este extinsă, deoarece acesta este apărătorul libertăților individuale recunoscută pe plan european.

Prin practica sa, CEDO a determinat judecătorul național „să îmbogățească dreptul intern” găsind potențialități noi ale acestuia, făcând apel la convenție pentru a impune lacunele sau a remedia insuficiențele acestuia.

De asemenea, potrivit jurisprudentei Curții de Justiție a Uniunii Europene (a se vedea Hotărâre C-33/07 cauza Jipa), restrângerea unui drept fundamental garantat de TCE, trebuie să aibă în vedere regula fundamentală că fiecare situație de restrângere trebuie analizată în parte, restrângerea exercitării unui drept trebuind să se bazeze pe conduită personală a persoanei în cauză, neputând fi fundamentat pe motive generale sau pe motive de preventie.

Revenind la dreptul intern în acord cu reprezentantul Parchetului Înaltei Curți de Casătie și Justiție – D.N.A. apreciez că dispozițiile art. 215 alin. 8 Cod procedură penală rap. la art. 203 alin.2 Cod procedură penală cu referire la art. 202 alin. 4 lit. b Cod procedură penală, trebuie interpretate în sensul că în cursul urmăririi penale, judecătorul de drepturi și libertăți care a luat măsura poate dispune, din oficiu sau la cererea motivată a procurorului sau a inculpatului, prin încheierea impunerea unei noi obligații pentru inculpat, ori înlocuirea sau încretarea celor dispuse inițial, dacă apar motive temeinice care justifică aceasta, după audierea inculpatului.

De precizat că judecătorul național este singurul însărcinat de CEDO și CJUE de a pune în practică Convenția Europeană și TCE în raport cu ordinea juridică națională.

Așa fiind, apreciez că în cauză sunt incidente dispozițiile art. 475 și 476 alin. 2 Cod procedură penală.

PENTRU ACESTE MOTIVE ÎN NUMELE LEGII DISPUNE:

În temeiul art. 475 Cod de procedură penală constatătă admisibilă cererea formulată de **inculpatul P. J. O.**, privind sesizarea Înaltei Curți de Casătie și Justiție cu pronunțarea unei hotărâri prealabile referitoare la următoarea chestiune de drept:

- în aplicarea dispozițiilor art.215 alin.8 Cod procedură penală, în cursul urmăririi penale competența de a dispune asupra unor noi obligații pentru inculpat ori înlocuirea sau încretarea celor dispuse inițial revine judecătorului de drepturi și libertăți care a luat măsura sau dimpotrivă procurorului.

În temeiul art.476 alin.2 Cod de procedură penală dispune suspendarea judecării cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Fără drept de apel.

Pronunțată în ședință publică, azi 07.05.2014.

JUDECĂTOR DE DREPTURI ȘI LIBERTĂȚI

R. G.

GREFIER

M. A.

Red. G.R.
Dact.G.P.
2 ex.